МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА КАДАСТРУ

Звіт

Про проходження переддипломної практики

Керівник практики від ДВНЗ «УжНУ»:
кандидат тех. наук, доцент Радиш І. П.

Виконала: студента II курсу магістратури
напрямку підготовки 6.193 «Геодезія та Землеустрій»
спеціальності «землевпорядкування та кадастр»
Кружель А. Т.
(прізвище та ініціали)

Національна шкала_____
Кількість балів_____
Оцінка ECTS_____

Ужгород 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....3

РОЗДІЛ І ХАРАКТЕРИСТИКА МІСЦЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ.....4

РОЗДІЛ ІІ ЗБІР ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗІБРАНИХ ДАНИХ ДЛЯ НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИНА НА ЗДОБУТТЯ РІВНЯ МАГІСТРА.....5

2.1 Основні відомості щодо написання кваліфікаційної роботи на здобуття рівня «Магістр».....5

2.2 Аналіз обраної тематики 9

ВИСНОВОК.....13

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ВСТУП

Завершальним етапом навчального процесу за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр» у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» є написання і захист Магістерської роботи.

Магістерська робота передбачає:

– систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, економічних, управлінських та інших завдань;

– розвиток навиків самостійної роботи, опанування методики дослідження та експерименту, пов'язаних із темою роботи;

– визначення рівня теоретичних та практичних знань студентів, а також вміння застосовувати їх для вирішення конкретних завдань менеджменту як в бізнесових структурах, так і в органах влади.

Магістерська робота є кваліфікаційним документом, на підставі якого Державна екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника та його готовності до самостійної роботи за обраною спеціалізацією.

Переддипломна практика із землевпорядкування та земельного кадастру є невід'ємною частиною навчального процесу при підготовці інженера-землевпорядника та є результатом виконання індивідуальних завдань студента, що мають на меті збір ти систематизацію даних необхідних для написання кваліфікаційної роботи за обраною темою.

Звіт практики складається з двох частин: теоретичної, де зазначаються основні відомості про місце проходження практики та практичної, де йдеться про види роботи, виконані за період практики.

РОЗДІЛ І
ХАРАКТЕРИСТИКА МІСЦЯ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Переддипломну практику я проходив на базі ДВНЗ «УжНУ», а саме на кафедрі Землевпорядкування та кадастру, географічного факультету. Керівником практики було призначено кандидата тех. наук, доцента Радиш І. П.

Практику я проходив в період з «27» вересня 2021 р. по «22» жовтня 2021 р., за адресою: Закарпатська обл., місто Ужгород, площа Дружба Народів, буд. 2.

Центр проектів – це одна з найбільших землевпорядних організацій у Закарпатті, що має представництва у декількох містах області. Специфікою роботи компаній є не тільки виконання землевпорядних робіт різної складності, але й надання широкого спектра найрізноманітніших послуг, зокрема: землеустрій та роботи із землеустрою, надання відомостей із Державного земельного кадастру (ДЗК), виготовлення технічної та проектної документації, нормативна грошова оцінка землі, оформлення землі, винос в натуру земельної ділянки, проект землевідведення, земельно-кадастрова документація та інші роботи юридичного, консультаційного та організаційного характеру будь-якої складності. Центр проектів – це місце, де допоможуть оформити землю легко та просто, як ніколи раніше.

Багато хто, при зустрічі з проблемами та трудностями під час оформлення документів на землю, може розгубитися та впасти в паніку, чого робити однозначно не варто. Завдяки десятиліттям досвіду присутності на земельному ринку та широкій компетенції у вузькоспеціалізованих питаннях, експерти нашої компанії допоможуть розв'язати будь-які проблеми. При тому, наша компанія діє майже у всіх опорних населених пунктах Закарпатської області, маючи місцеві представництва та філії у всіх районних центрах, і окремі землевпорядні офіси в Ужгороді та Берегові. Наша команда

складається з десятку професіоналів у своїх сферах, ознайомитися детальніше зі списком яких можна у відповідному розділі нашого сайту, де детально перерахований список надаваних нами послуг.

РОЗДІЛ ІІ
ЗБІР ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗІБРАНИХ ДАНИХ ДЛЯ НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИНА НА ЗДОБУТТЯ РІВНЯ МАГІСТРА

2.1 Основні відомості щодо написання кваліфікаційної роботи на здобуття рівня «Магістр»

Останніми десятиріччями у світі розроблено велику кількість різноманітних геоінформаційних систем. Запропоновано різні класифікації, кожна з яких з тією чи іншою повнотою ранжирує існуюче різноманіття в певну кількість однорідних класів з використанням одного чи декількох ознак.

Зазвичай геоінформаційні системи класифікують за такими ознаками:

- *за призначенням*– залежно від цільового використання;
- *за проблемно-тематичною орієнтацією*– залежно від сфери застосування;
- *за територіальним охопленням*– залежно від розміру території і масштабного ряду цифрових картографічних даних, що складають базу даних ГІС.

За призначенням, по-перше, виділяють геоінформаційні системи *багатоцільові* та *спеціалізовані*. Багатоцільовими системами зазвичай є регіональні ГІС, призначені для розв'язання широкого спектра задач, пов'язаних з регіональним керуванням. Спеціалізовані ГІС забезпечують виконання однієї або декількох близьких функцій. До них, як правило, відносять геоінформаційні системи:

- інформаційно-довідкові;
- моніторингові;
- інвентаризаційні;

- прийняття рішень;
- дослідницькі;
- навчальні.

Дослідницькі ГІС створюються для забезпечення розв'язання будь-якої наукової задачі або сукупності наукових задач із застосуванням методів просторово-часового аналізу й моделювання. Прикладом може бути геоінформаційна система басейну річки Бутень (Київська область, Богуславська польова експериментальна гідрометеорологічна база УкрНДГМІ), створена для розв'язання задачі прогнозу просторового перерозподілу радіонуклідів у басейні малої річки у рамках виконання міжнародногопроекту SPARTACUS (SPARTACUS, 2000). База просторових даних геоінформаційної системи р. Бутені складається із понад тридцяти шарів даних, що характеризують рельєф (цифрова модель рельєфу і похідні від неї карти ухилів, експозицій, подовжньої і поперечної кривизни схилів та ін.), гідрографічну мережу (карти місцевих ліній течії, водозборів, "вищерозміщених елементів", ухилів, гідравлічної шорсткості та ін.), ґрунтовий покрив (карти генетичних типів ґрунтів, ґрунтотвірних порід, еродованості, а також параметрів, що характеризують водно-фізичні і протиерозійні властивості ґрунтів і їх радіоактивне забруднення), природну і культурну рослинність (карти лісів, сільськогосподарських угідь, сівозмін і параметрів, що їх характеризують) і землекористування (карти типів землекористування, дорожньої мережі та ін.).

Навчальні ГІС розробляються для забезпечення навчального процесу, як правило, у вищих навчальних закладах. Як об'єкт у таких геоінформаційних системах частіше за все розглядаються території польових стаціонарів – баз навчальних польових практик студентів. Прикладами навчальних ГІС є ГІС «Сатіно», розроблена на географічному факультеті Московського державного університету ім. М.В. Ломоносова (Лурье, 1998) і ГІС Навчального географічного стаціонару "Кринички" (північ Одеської області), яка розробляється на геолого-географічному факультеті Одеського національного

університету ім. І. І. Мечникова. Остання складається з банку просторової (картографічної) інформації і пов'язаних з нею атрибутивних даних для території польового стаціонару загальною площею близько 100 км^2 і бібліотеки прикладних модулів, що реалізують навчальні, наукові і прикладні задачі на основі Банку даних і можливостей геоінформаційних технологій.

*За проблемно-тематичною орієнтацією*зазвичай виділяють типи геоінформаційних систем, що відповідають "основним сферам застосування ГІС", тобто:

- земельно-кадастрові;
- екологічні і природокористувальницькі;
- інженерних комунікацій і міського господарства;
- надзвичайних ситуацій;
- навігаційні;
- соціально-економічні;
- геологічні;
- транспортні;
- торгово-маркетингові;
- археологічні;
- військові;
- інші.

У категорії "інші" в цій класифікації може бути пойменована ще достатньо велика, кількість типів ГІС, оскільки сфера застосування ГІС не обмежена переліком областей, представлених вище, і продовжує розширятися.

За територіальним охопленням найбільш логічним є поділ геоінформаційних систем на:

- глобальні;
- загальнонаціональні;
- регіональні;
- локальні.

Глобальні геоінформаційні системи охоплюють або усю Земну кулю як Глобальний банк природно-ресурсної інформації (GRID), або якусь її значну частину якгеоінформаційна система Європейського співтовариствaCORINE, характеристика яких наведена в наступному параграфі. Загальнонаціональні ГІС, як це випливає з назви, охоплюють територію всієї країни, регіональні – якусь її частину, таку, як економічний район, адміністративнаобласть чи група суміжних областей, басейнвеликої річки і т.ін. До категорії "локальні ГІС" відносять геоінформаційні системи меншого територіальногоохоплення. Але рекомендації щодо територіальних обмежень локальних ГІС відсутні. До даної категорії зазвичай відносять і муніципальні геоінформаційні системи (МГІС) – специфічну категорію геоінформаційних систем, що розробляються для території міста або його частини.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти внаслідок успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми.

Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90–120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми — 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків.

Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра або спеціаліста.

Ступінь магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої освіти і присуджується закладом вищої освіти внаслідок успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми, обсяг якої становить 300—360 кредитів ЄКТС.

2.2 Аналіз обраної тематики

Для написання Магістерської роботи мною у відповідності до отриманих знань та набутих навичок було обрано тему **«Забезпечення теоретичних і методичних можливостей розробки територіальних ГІС-моделей "сталого природокористування».**

На сьогодні людство досягло такого рівня потужності свого розвитку, коли неминучість загрози глобальної екологічної катастрофи порушує питання про заміну пануючих у суспільстві принципів організації людської діяльності на нові, що базуються на наукових підходах при аналізі функціонування складної системи «природа-суспільство».

Сучасна глобальна екологічна криза викликає стурбованість майбутнім людської цивілізації, існуванням життя на планеті. Проблема майбутнього у взаємовідносинах суспільства та природи, пошуки відповіді на питання про те, чи зможе людство подолати загрозу глобальної екологічної катастрофи обумовлює посилення значення соціально-екологічної складової у соціальному розвитку.

Перспективи вирішення всіх екологічних проблем визначатимуться переважно рівнем усвідомлення їх актуальності науково-технічною елітою, політиками та тими державними інститутами, які формують і здійснюють екологічну політику. На сьогодні актуальною є проблема наукового обгрунтування процесів формування соціально-екологічних механізмів реалізації екологічної політики.

За останні роки нагромаджено чимало методологічного і теоретичного потенціалу щодо розуміння взаємин людини і природи, процесів історії та еволюції.

Проблеми, порушені екологістами, спричинили потужний суспільний резонанс не лише серед громадськості, а й з-поміж політичних акторів. Досить швидко екологічна проблематика стала предметом внутрішньополітичних і міжнародних відносин. Першою конференцією під егідою ООН щодо навколишнього середовища була конференція 1972 р. у Стокгольмі (Швеція). Конференція погодила 26 принципів щодо охорони навколишнього середовища та розвитку людства, план діяльності зі 109 рекомендаціями, які охоплювали шість сфер (житло, управління натуральними засобами, забруднення, освітні та суспільні аспекти охорони навколишнього середовища, розвиток і природне середовище та міжнародні організації).

До головних результатів цього заходу належать: по-перше, формування засад майбутньої співпраці в сфері природного середовища, які призвели до становлення екологічної дипломатії (environmental diplomacy).

По-друге, конференція дала імпульс для створення глобальних і регіональних мереж, які займалися моніторингом стану природного середовища, сприяли поліпшенню моніторингу екологічних проблем – забруднення океанів і морів, стоншення шару озону в атмосфері тощо. По-третє, сприяла утворенню Програми ООН щодо навколишнього середовища, або ЮНЕП (United Nations Environment Programme – UN EP), яка мала на меті координувати зусилля, дії, пов'язані з природним середовищем, і передбачала широкий спектр проектів щодо атмосфери Землі, морських і наземних екосистем.

Закарпаття є одним з найбільш унікальних щодо багатства і різноманіття його природи регіоном. Тут на значній площі, що становить лише 2,5% її території, зосереджені усі гірські пояси Європи, представлена величезна кількість видів біоти, реліктів та ендемів; поряд з цим одна із головних цінностей Закарпаття – ліси, що відіграють важливу екологічну і соціальну роль.

Ось чому вчені-екологи багато уваги приділяють вивченню основних природничих ресурсів Закарпаття, підкреслюючи у своїх наукових працях, що

основним напрямком соціально-економічного розвитку краю повинен стати сталий (невиснажливий) розвиток. Справа в тому, що на сьогодні в регіоні склалася кризова ситуація – проблема стану навколишнього середовища, адже деякі екологічні і соціальні показники області є негативними. Перехід на шлях сталого розвитку є надто складною і тривалою справою, вирішення якої неможливе без усунення таких негативних факторів, як споживання, знищення та забруднення природних ресурсів, що, у свою чергу, гальмує економічний розвиток і погіршує соціальні та економічні умови життєдіяльності населення, якість його життя. Зокрема 20 статей, прийнятих у Ріо-де-Жанейро, Гельсінкі, Софії, Рамсарі, Берні, Бонні відповідно у 1992, 1994, 1971, 1977 і 1979 роках, спрямовані на охорону і збалансоване використання біологічного і ландшафтного біорізноманіття, сталий розвиток сільських територій, сільського господарства і лісництва, управління водоймами та басейнами річок, туризмом [5, с.10].

Найвищий показник природно-ресурсного потенціалу (ПРП) в області мають Рахівський та Тячівський райони. Він формується за рахунок наявності в цих районах значних мінеральних ресурсів. Найнижчі показники ПРП у Воловецькому та Перечинському.

За даними екологічного паспорту Закарпатської області станом на 2018 рік видано 103 спеціальні дозволи на користування надрами (мінеральна вода, вода питна, будівельні корисні копалини, води термальні, золото тощо).

Усі річки Закарпатської області беруть свій початок у високогірній частині Карпат і належать до басейну однієї із найбільших приток Дунаю – ріки Тиса, яка є основною водною артерією області. Площа басейну річки – 157 186 км². Довжина р. Тиса складає 966 км. Основна частина стоку р. Тиса формується на території чотирьох держав: Румунії – 51 %, України – 25,6 %, Угорщини – 10 % та Словаччини – 13,4 %

В суббасейні р. Тиса протікає 9426 річок, їх сумарна довжина складає 16147 км, густота – 1,7 км/км2 . Здебільшого це малі річки, середня довжина яких становить близько 2 км, а площі водозбору – 1,2 км2 . Лише 155 річок

мають довжину понад 10 км. З них всього 4 річки з довжиною понад 100 км: Тиса, Латориця, Уж, Боржава. Загальні водні ресурси басейну Тиси в межах України складають 13,3 км3 в середній за водністю рік, при цьому 7,92 км3 є місцевим стоком.

На території Закарпатті також є солоні озера. Знаходяться вони у Тячівському районі (села Теребля, Нересниця та стм Солотвино). Найвідоміше із них – озеро Кунігунда. За якістю та кількістю мінеральних вод Закарпаття займає перше місце в Україні. В області наявні майже всі аналоги найвідоміших у світі мінеральних вод: гідрокарбонатні натрієві, гідрокарбонатні сульфітні, кальцієво-магнієві, сульфідні, миш'яковисті, кремнієві. Всього на території області 62 родовища, 30 типів та 400 видів вод.

Прогнозні ресурси питних підземних вод в області становлять 1,1093 млн. м3 /добу. В цілому цих ресурсів достатньо для задоволення потреб населення в питній воді, але вони розповсюджені дуже нерівномірно.

Нагальною проблемою залишається необхідність відновлення фінансування заходів противопаводкого захисту в басейні р. Тиса, у тому числі берегоукріплення найбільш загрозливих ділянок в гірській місцевості Тячівського району, та потреба вжити всі можливі заходи щодо виділення відповідних коштів з державного бюджету.

ВИСНОВОК

Виробничу практику проходив в ТОВ «Центр проектів» Згідно з поставленими завданнями, ознайомився із структурою організації, установчими документами, досконало оволодів функціоналом програмних забезпечень ГІС . Також підготовився для написання кваліфікаційної роботи з метою присвоєння ступеню «Магістр» після проходження виробничої практики.

В процесі проходження, було закріплено теоретичні та практичні знання, здобуті під час вивчення профільних дисциплін та підготовано матеріали для проведення подальшого аналізу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Геоінформаційні технології в екології Пітак І.В., Негадайлов А.А., Масікевич Ю.Г., Пляцук Л.Д., Шапорев В.П., Моісеєв В.Ф. (https://geology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Ekolohichna-heoinformatyka_literatura-dlia-lektsiy.pdf)

2.(file:///C:/Users/Admin/Downloads/+Olefirenko_unlocked.pdf)

3.Міжнародні екологічні конференції (https://pidru4niki.com/11510513/politekonomiya/mizhnarodni_ekologichni_konferentsiyi)

4. (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text)

5. РЕГІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ПЕРІОД 2021 – 2027 РОКІВ (https://carpathia.gov.ua/storage/app/sites/21/Economics/201001-1840p.pdf)